

Sygn. akt II AKa 392/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2021r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA - Jerzy Leder (sprawozdawca)

Sędziowie: SA - Rafał Kaniok

SA - Dorota Radlińska

Protokolant sekr. sąd. Aleksandra Duda

przy udziale Prokuratora Stanisława Wieśniakowskiego

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2021 roku

sprawy z wniosku M. B.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie za doznaną krzywdę – art. 8 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 9 września 2020 r. sygn. akt VIII Ko 53/20

uchyla wyrok w zaskarżonej części i na podstawie art. 17 par. 1 pkt. 5 k.p.k. postępowanie umarza, kosztami postępowania obciążając Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 392/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Sąd Okręgowy w Warszawie VIII Wydział Karny

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie		zmiana
---	-----------	--	---------------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
			Śmierć wnioskodawczyni M. B. w dniu 23.01.2021 r.	Odpis skrócony aktu zgonu w dniu 23.01.2021 r. (...)	
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów</u>	

<u>(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, które miały wpływ na jego treść polegający na niezasadnym przyjęciu, że zasądzona od Skarbu Państwa na rzecz M. B. kwota 642.500 zł (sześćset czterdziestu dwóch tysięcy pięciuset złotych) tytułem zadośćuczynienia jest sumą odpowiednią i adekwatną do doznanych przez jej ojca A. C. krzywd w związku i w następstwie zatrzymania go w dniu 18 stycznia 1949 r., a następnie pozbawienia wolności i izolacji więziennej wynikłej z odbycia do dnia 16 marca 1954 r. kary więzienia orzeczonej wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dnia 12 stycznia 1949 r. w sprawie sygn. akt Sr. 1811/48 podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że kwota ustalonego zadośćuczynienia jest rekompensatą nadmiernie wygórowaną w odniesieniu do wielkości dowiedzionej krzywdy (osobistej szkody niemajątkowej).</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

Zwiężle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
Wniosek	
- o zmianę rozstrzygnięcia w punktu I zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie wysokości przyznanego zadośćuczynienia do kwoty 455.000 zł (czterystu pięćdziesięciu pięciu tysięcy złotych).	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwiężle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwiężle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
<u>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
<u>1.</u>	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwiężle o powodach utrzymania w mocy	
<u>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany

Zwięźle o powodach zmiany	

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia</u>	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia	
<p>Wnioskodawczyni M. B. w dniu 23 stycznia 2021 roku zmarła, co wynika z załączonego do akt sprawy odpisu skróconego aktu zgonu. Wnioskodawczyni była jedynym następcą prawnym represjonowanego A. C.. Stąd też, po śmierci osoby represjonowanej, uprawnienie do odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę przechodzi jedynie na osoby ściśle wymienione w art. 8 ust. 1 ustawy lutowej, a więc na małżonka, dzieci i rodziców. Skoro małżonka i rodzice represjonowanego nie żyją, zaś z dzieci jedynie M. B., zatem krąg osób uprawnionych do żądania i otrzymania odszkodowania jest ograniczony jedynie do wnioskodawczyni. Z kręgu tego wyłączone są zaś kolejne osoby, które ewentualnie są spadkobiercami wyżej powołanych małżonka, dzieci i rodziców. Norma art. 8 ust. 1 ustawy lutowej jest przepisem szczególnym, wskazującym precyzyjnie krąg osób uprawnionych do dochodzenia roszczeń po zmarłej osobie represjonowanej. Z przepisu tego nie</p>	

wynika, że roszczenie to przechodzi na innych spadkobierców osoby zmarłej. W zaistniałej sytuacji procesowej, zważywszy na śmierć córki represjonowanego w trakcie postępowania apelacyjnego co do wyroku sądu pierwszej instancji w zaskarżonej części w zakresie zasądzonego zadośćuczynienia ponad kwotę 455.000 zł, koniecznym było umorzenie postępowania w tej części w trybie art. 17 par. 1 k.p.k. Oznacza to, że po ujawnieniu się spadkobierców M. B., będą oni uprawnieni do otrzymania odszkodowania i zadośćuczynienia w uprawomocnionej części wyroku to jest 296.125,44 zł odszkodowania i 455.000 zł zadośćuczynienia ze stosownymi odsetkami, o ile jeszcze Skarb Państwa, reprezentowany przez Sąd Okręgowy w Warszawie nie wypłacił odszkodowania.

2.1.

Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości

art. 437 § 2 k.p.k.

Zwięźle o powodach uchylenia

3.1.

Konieczność umorzenia postępowania

art. 437 § 2 k.p.k.

Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia

4.1.

art. 454 § 1 k.p.k.

Zwięźle o powodach uchylenia

<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>	
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
	Na podstawie art. 13 ustawy lutowej kosztami postępowania należało obciążyć Skarb Państwa

7. PODPIS
Dorota Radlińska Jerzy Leder Rafał Kaniok

<u>1.3 Granice zaskarżenia</u>	
Wpisać kolejny numer załącznika 1	
Podmiot wnoszący apelację	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	
<u>1.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia</u>	

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2</u> Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych		

	przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
<i>1.4. Wnioski</i>			
#	uchylenie	#	zmiana